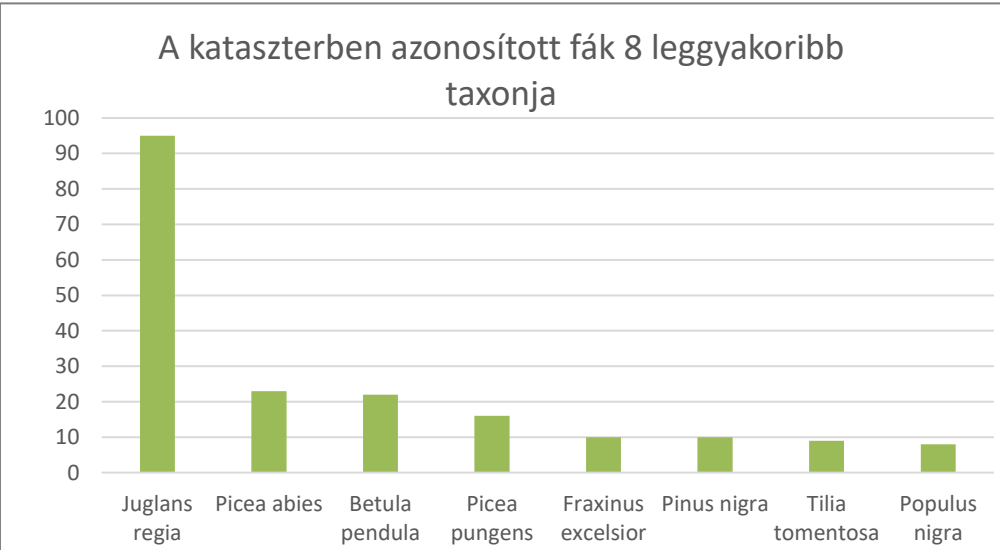

Etyek közösségi-településképi szempontból értékes faegyedeinek kataszterezése, rövid tájalakulás-történeti összefoglalóval

Szakdolgozatomban részben Etyek település tájalakulását vizsgáltam, mivel a történeti fejlődés döntően meghatározza a mai településszerkezetet és azokat a térségi karaktereket, amelyekhez az értékes faállományok is köthetők. A település morfológiájának és területi bővülésének feltárása alapvető volt a különböző funkciójú településrészek elkülönítéséhez, hiszen ezek eltérő fejlődési dinamikája és kora meghatározta azt is, hogy mekkora és milyen összetételű faállomány állt egyáltalán rendelkezésre a kataszterezéshez. A felmérés során 265 olyan faegyedet azonosítottam, amelyek esztétikai megjelenésük, táji elhelyezkedésük és vizuális dominanciájuk alapján értékesnek minősültek. Az egyedeket taxonómiai hovatartozásuk szerint besoroltam, majd koordináták alapján térben is rögzítettem. A település központi részén egy 32 fő részvételével zajló közösségi felmérés segítségével lakossági összevetést is végeztem, amely lehetőséget adott arra, hogy a társadalmi értékorientációt is figyelembe vegyem, és ezáltal árnyaljam a szakmai értékelési keretrendszer. Az eredmények szerint a leggyakrabban előforduló taxonok a Juglans regia, Picea abies, Betula pendula, Picea pungens és Fraxinus excelsior voltak, közülük a dió (Juglans regia) 95 azonosított egyeddel messze a legdominánsabb. A vizsgálat rámutatott arra, hogy Etyeken az idősebb, értékes faegyedek döntő többsége diófa, azonban ezek állapota a klímaváltozásból eredő vízhiány, valamint az utóbbi évek intenzív településfejlesztési folyamatai – útszélesítések, telkek átépítése, kertrehabilitáció – következtében egyre sérülékenyebb. A légi felvételek elemzése is igazolta, hogy az elmúlt években több nagyméretű fa kivágásra került. Jelenleg a legnagyobb veszélyt nem a biotikus károk, hanem az emberi beavatkozások jelentik. A dolgozat végén gyakorlati irányelveket fogalmaztam meg a települési identitás szempontjából meghatározó faegyedek megőrzésére, és öt kiemelt jelentőségű példányt javasoltam helyi védelemre. Meggyőződésem, hogy e fák sorsa nem csupán ökológiai, hanem identitási kérdés is ezért védelmük közösségi felelősség.

Etyek anno és napjainkban (Bicskeanno, Google Street View)

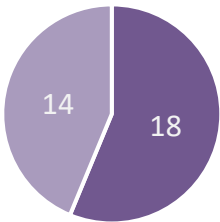
A 265 értékes faegyed közül darabszám alapján a 8 leggyakoribb taxon (saját ábra)

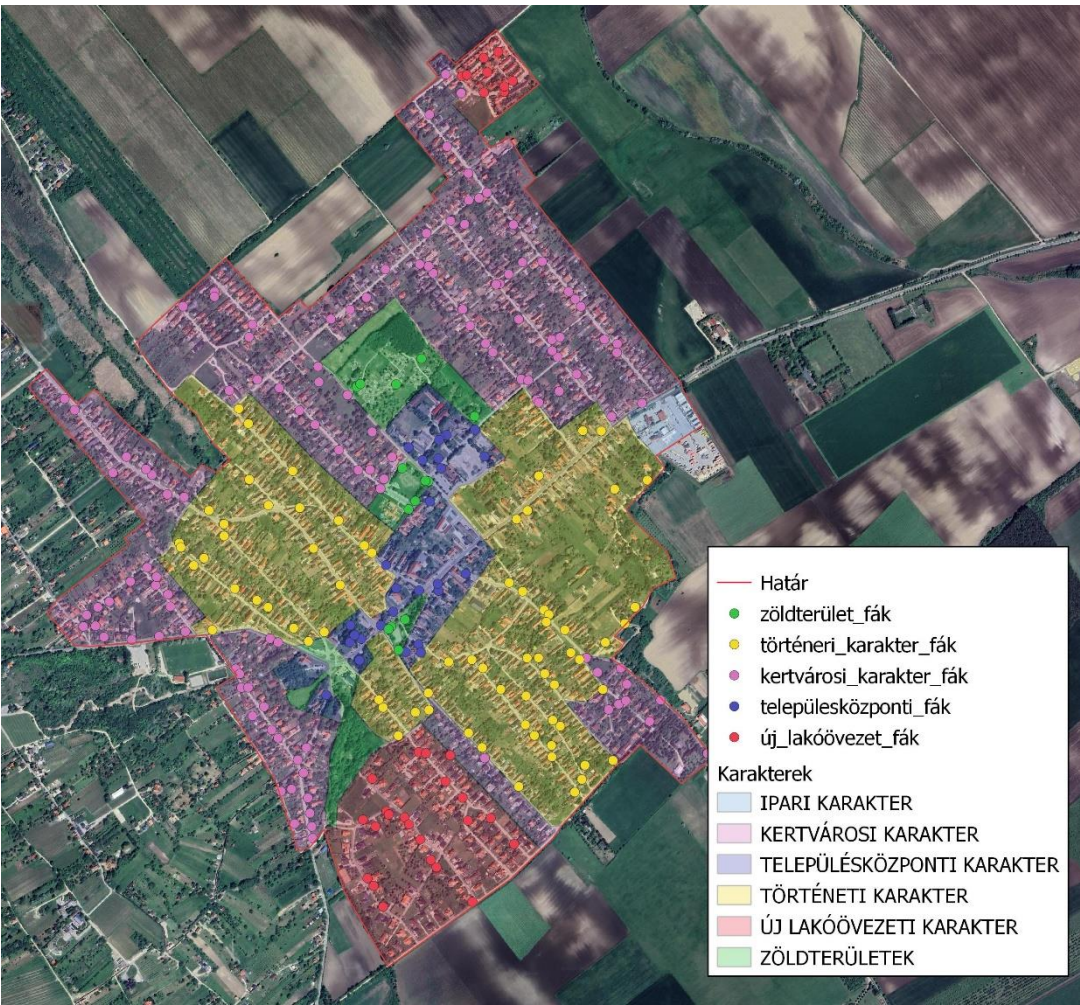
Helyi védelemre javasolt faegyedek közül 2 (Google street View)

Közösségi felmérés résztvevőinek eloszlása

■ Helyi lakos ■ Nem helyi lakos
A helyi és nem helyi lakosok aránya(saját ábra)

A 265 értékes faegyed térbeli eloszlása és a településrészek karakteralapú felosztása. (saját szerkesztés, QGIS, Google Satelite alaptérkép)

JUHÁSZ NÓRA LAURA

juhasznorcisz@gmail.com

KONZULENS: DR. NÁDASY LÁSZLÓ ZOLTÁN
TÁJVÉDELMI ÉS TÁJREHABILITÁCIÓS TANSZÉK